

U S T A W A

z dnia 18 marca 2010 r.

o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw aktywów państwowych oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 470, z 2026 r. poz. 815.

Art. 1. 1. Ustawa określa szczególne uprawnienia przysługujące ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych w spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522, 640 i 644), prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych, których mienie zostało ujawnione w wykazie, o którym mowa w art. 6r ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574 i 815), zwanych dalej „spółkami”.

2. Mienie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) w sektorze energii elektrycznej – infrastrukturę służącą do wytwarzania albo przesyłania energii elektrycznej;
- 2) w sektorze ropy naftowej – infrastrukturę służącą do wydobycia, rafinacji, przetwarzania ropy naftowej oraz magazynowania i przesyłania rurociągami ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych, jak również terminale portowe do przeładunku tych produktów oraz ropy naftowej;
- 3) w sektorze paliw gazowych – infrastrukturę służącą do produkcji, wydobycia, rafinacji, przetwarzania, magazynowania, przesyłania paliw gazowych gazociągami oraz terminale skroplonego gazu ziemnego (LNG).

3. (uchylony)

4. Wykonywanie przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych uprawnień, o których mowa w ustawie, nie narusza kompetencji ministra właściwego do spraw energii oraz ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

Art. 2. 1. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych może wyrazić sprzeciw wobec podjętej przez zarząd spółki uchwały lub innej dokonanej przez zarząd spółki czynności prawnej, której przedmiotem jest rozporządzenie składnikami mienia, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2, stanowiące rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej.

2. Sprzeciwem może być również objęta uchwała organu spółki dotycząca:

- 1) rozwiązania spółki,
- 2) zmiany przeznaczenia lub zaniechania eksploatacji składnika mienia spółki, o którym mowa w art. 1 ust. 1 i 2,
- 3) zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa spółki,
- 4) zbycia albo wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nim ograniczonego prawa rzeczowego,
- 5) przyjęcia planu rzeczowo-finansowego, planu działalności inwestycyjnej lub wieloletniego planu strategicznego,
- 6) przeniesienia siedziby spółki za granicę

– jeżeli wykonanie takiej uchwały stanowiłoby rzeczywiste zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej.

3. Sprzeciw jest wyrażany w formie decyzji administracyjnej, w terminie 45 dni od dnia otrzymania przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych od pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej, o którym mowa w art. 5, informacji o podjęciu przez organy spółki uchwały lub dokonaniu przez zarząd spółki czynności prawnej, o której mowa w ust. 1 i 2, jednak nie później niż w terminie 60 dni od dnia ich dokonania.

3a. Sprzeciw jest wyrażany po zasięgnięciu opinii odpowiednio ministra właściwego do spraw energii lub ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Opinię wydaje się w terminie 10 dni od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie. Niewyrażenie opinii w tym terminie uważa się za brak uwag.

4. Uchwały, o których mowa w ust. 1 i 2, nie podlegają wykonaniu, a czynność prawna, o której mowa w ust. 1, nie wywołuje skutków prawnych:

- 1) w okresie, w którym ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych przysługuje prawo do wniesienia sprzeciwu;
- 2) w okresie, w którym stronie przysługuje prawo wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- 3) w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy lub złożenia skargi na decyzję ministra właściwego do spraw aktywów państwowych do właściwego sądu administracyjnego, odpowiednio do chwili zmiany decyzji, jej uchylenia albo stwierdzenia jej nieważności.

5. W przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy termin na jej załatwienie wynosi 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

6. W przypadku zaskarżenia ostatecznej decyzji wyrażającej sprzeciw ministra właściwego do spraw aktywów państwowych:

- 1) minister właściwy do spraw aktywów państwowych przekazuje skargę do właściwego sądu administracyjnego wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia przez stronę;
- 2) właściwy sąd administracyjny wyznacza rozprawę na dzień przypadający w terminie 14 dni od dnia przekazania skargi wraz z aktami sprawy i odpowiedzią na skargę przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

7. W przypadku nieuwzględnienia skargi przez właściwy sąd administracyjny albo po upływie terminu do jej wniesienia, ostateczna decyzja wyrażająca sprzeciw ministra właściwego do spraw aktywów państwowych wywołuje skutek w postaci nieważności uchwały lub czynności prawnej, o których mowa w ust. 1 i 2, od chwili podjęcia uchwały lub dokonania czynności prawnej.

8. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1–7 do postępowania w sprawie sprzeciwu stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

Art. 3. Do roszczeń o odszkodowanie z tytułu strat majątkowych poniesionych przez spółki wskutek wydania przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych zgodnych z prawem decyzji, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955).

Art. 4. 1. Dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych oraz odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw energii lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi wyciąg z wykazu infrastruktury krytycznej obejmujący mienie, o którym mowa w art. 1 ust. 1 i 2.

2. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych, po otrzymaniu wyciągu, o którym mowa w ust. 1, powiadamia spółkę o ujęciu w wykazie składników jej mienia, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2.

Art. 5. 1. Zarząd spółki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw aktywów państwowych oraz dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, powołuje i odwołuje pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej oraz jego zastępcę, przy czym powołanie pełnomocnika następuje w terminie 30 dni, a powołanie jego zastępcy w terminie 60 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w art. 4 ust. 2.

1a. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych niezwłocznie informuje odpowiednio ministra właściwego do spraw energii lub ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi o powołaniu lub odwołaniu pełnomocnika do spraw infrastruktury krytycznej oraz jego zastępcy.

2. Pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej jest pracownikiem spółki monitorującym działalność spółki, w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 i 2, odpowiedzialnym za utrzymywanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej, do którego zadań należy:

- 1) zapewnienie ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych oraz odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw energii lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi informacji dotyczących dokonania przez organy spółki czynności prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2;
- 2) przygotowywanie dla zarządu spółki oraz rady nadzorczej spółki informacji o ochronie infrastruktury krytycznej;
- 3) zapewnienie zarządowi spółki doradztwa w zakresie istniejącej w spółce infrastruktury krytycznej;

- 4) monitorowanie działalności spółki w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej;
- 5) przekazywanie informacji o infrastrukturze krytycznej dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa na jego wniosek;
- 6) przekazywanie i odbieranie informacji o zagrożeniu infrastruktury krytycznej we współpracy z dyrektorem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

3. Pełnomocnikiem do spraw ochrony infrastruktury krytycznej w spółce może być osoba, która:

- 1) posiada wykształcenie wyższe;
- 2) korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 3) posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne”;
- 4) jest nieskazitelnego charakteru i swym dotychczasowym zachowaniem, doświadczeniem zawodowym związanym z przedmiotem działania spółki oraz posiadanymi kwalifikacjami daje rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków;
- 5) nie była karana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej może jednocześnie pełnić funkcję koordynatora ochrony infrastruktury krytycznej lub pełnomocnika bezpieczeństwa usługi kluczowej, o których mowa odpowiednio w art. 6zi ust. 1 i art. 6zzd ust. 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.

5. Pełnomocnikowi do spraw ochrony infrastruktury krytycznej przysługuje prawo do:

- 1) uczestniczenia w posiedzeniach zarządu spółki dotyczących spraw, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2, z głosem doradczym;
- 2) żądania od organów spółki wszelkich dokumentów, informacji oraz wyjaśnień dotyczących spraw, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2.

6. Do zastępcy pełnomocnika przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 5a. 1. W przypadku nierealizowania przez pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępcę obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 2, minister właściwy do spraw aktywów państwowych może uznać, że

pełnomocnik lub jego zastępca przestał dawać rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków, o czym powiadamia zarząd spółki.

2. Zarząd spółki, w terminie 30 dni od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, odwołuje pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępcę w trybie określonym w art. 5 ust. 1.

Art. 6. 1. Zarząd spółki obowiązany jest do przekazywania pełnomocnikowi do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępcy dokumentów lub informacji o podjęciu uchwały lub o dokonaniu przez organy spółki czynności prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2, w terminie 3 dni od dnia ich podjęcia lub dokonania.

2. Zarząd spółki powiadamia pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępcę o każdym planowanym posiedzeniu dotyczącym spraw, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2.

3. Pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępca sporządza dla zarządu spółki oraz rady nadzorczej raport doraźny oraz raporty półroczny i roczny o stanie ochrony infrastruktury krytycznej. Raport półroczny i roczny zawierają informacje dotyczące ochrony infrastruktury krytycznej w zakresie:

- 1) ochrony fizycznej;
- 2) ochrony technicznej;
- 3) ochrony prawnej;
- 4) ochrony osobowej;
- 5) ochrony teleinformatycznej;
- 6) planów odbudowy i przywracania infrastruktury krytycznej do funkcjonowania;
- 7) stwierdzonych incydentów i podjętych działaniach korygujących;
- 8) przeprowadzonych kontroli i audytów dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej;
- 9) posiadanych certyfikatów systemów i rozwiązań dotyczących ochrony infrastruktury krytycznej.

3a. Raport doraźny jest sporządzany w terminie 24 godzin od zidentyfikowania zagrożenia lub wystąpienia sytuacji stwarzającej rzeczywiste

zagrożenie dla funkcjonowania, ciągłości działania oraz integralności infrastruktury krytycznej.

4. Raporty, o których mowa w ust. 3, są przekazywane ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych, dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw energii lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi. Jeżeli raporty są niepełne, zawierają nieścisłości lub nie przedstawiają dokładnie stanu faktycznego w zakresie spraw w nim zawartych, pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępca jest obowiązany, na wezwanie ministra właściwego do spraw aktywów państwowych lub dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, lub odpowiednio ministra właściwego do spraw energii lub ministra właściwego do spraw gospodarki surowcami energetycznymi, do uzupełnienia raportów we wskazanym zakresie i terminie.

5. Pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępca sporządza sprawozdania półroczne i roczne z wykonanych obowiązków, które składa ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych, dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw energii lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi.

6. Pełnomocnik do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępca, w terminie 4 dni od dnia otrzymania dokumentów lub informacji o podjęciu uchwały lub o dokonaniu przez organy spółki czynności prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych, dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa oraz odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw energii lub ministrowi właściwemu do spraw gospodarki surowcami energetycznymi pisemną informację w tej sprawie oraz stanowisko odnośnie do wniesienia sprzeciwu, wraz z jego uzasadnieniem. Stanowisko powinno zawierać informacje dotyczące faktów i okoliczności podjętych przez spółkę czynności prawnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2.

7. Przekazywanie informacji oraz raportów, o których mowa w ust. 3–6 oraz w art. 5 ust. 2 pkt 1, 2, 5, 6 i w ust. 5 pkt 2, następuje zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy tryb powoływania i odwoływania pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej oraz jego zastępcy,
 - 2) sposób wykonywania przez pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej i jego zastępcę obowiązku monitorowania działalności spółki w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 i 2
- uwzględniając konieczność efektywnego wykonywania szczególnych uprawnień ministra właściwego do spraw aktywów państwowych w spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych.

Art. 7. W przypadku połączenia lub podziału spółek minister właściwy do spraw aktywów państwowych zachowuje szczególne uprawnienia w spółkach powstałych w wyniku takiego połączenia lub podziału. Przepis art. 4 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 7a. 1. Zarząd spółki może podlegać karze pieniężnej za nierealizowanie zadań, o których mowa w:

- 1) art. 5 ust. 1 – w wysokości do 50 000 zł;
- 2) art. 6 ust. 1 – w wysokości do 100 000 zł;
- 3) art. 6 ust. 2 – w wysokości do 50 000 zł.

2. Minister właściwy do spraw aktywów państwowych, w przypadku nierealizowania przez zarząd spółki zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1 lub art. 6 ust. 1 lub 2, wzywa zarząd spółki do usunięcia uchybień.

3. Jeżeli zarząd spółki uporczywie narusza przepisy art. 5 ust. 1 lub art. 6 ust. 1 lub 2, może podlegać karze w wysokości do 1 000 000 zł.

4. Kary pieniężne nakłada, w drodze decyzji, minister właściwy do spraw aktywów państwowych.

5. W przypadku nierealizowania przez pełnomocnika do spraw ochrony infrastruktury krytycznej lub jego zastępcę obowiązków, o których mowa w art. 5 ust. 2, minister właściwy do spraw aktywów państwowych może uznać, że pełnomocnik przestał dawać rękojmię prawidłowego wykonywania obowiązków, o czym powiadamia zarząd spółki.

6. Zarząd spółki, w terminie 30 dni od dnia powiadomienia, o którym mowa w ust. 5, obowiązany jest do odwołania pełnomocnika w trybie określonym w art. 5 ust. 1.

Art. 8. (uchylony)

Art. 9. Traci moc ustawa z dnia 3 czerwca 2005 r. o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. poz. 1108 i 2258).

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2010 r.